

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 14 december 2022
Portefeuille(s): Stedelijk Evenementen Bureau, Diversiteit
Portefeuillehouder(s): Touria Meliani
Behandeld door: Stedelijk Evenementen Bureau, Diversiteit
Onderwerp: Raadsbrief Pride 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

In juni 2022 heeft het college het nieuwe beleidskader voor de Pride aan uw raad aangeboden. Dit beleidskader is op 8 september besproken in de vergadering van de commissie FKD. In dat concept beleidskader, dat een herziening is van het Pride beleid uit 2011 dat nu nog geldt, zijn nieuwe kaders en regels gesteld voor het evenement. Ook stelt het extra eisen aan de organisator om het evenement nog toegankelijker, opener en diverser te maken. In het nieuwe beleid is ook een nieuw afwegingskader opgenomen dat kan worden gebruikt om één organiserende partij te selecteren als zich meerdere geïnteresseerde partijen melden.

In deze brief blikken we kort terug op het proces van de afgelopen maanden, wordt uiteen gezet hoe het event in 2023 georganiseerd zal worden, schetsen we het proces voor de komende tijd en wordt tot slot kort stil gestaan bij wat dit betekent voor het nieuwe Pride beleid.

Toen het nieuwe beleidskader in juni werd vrijgegeven voor inspraak, is een oproep gedaan aan geïnteresseerde partijen om zich alvast te melden als zij de Pride willen organiseren in de periode 2023-2026. In eerste instantie hebben twee partijen dat gedaan: Stichting Pride Amsterdam (SPA) en Queer Amsterdam (QA). Even later meldde ook de stichting Andreas Cultuur Fonds (ACF) zich.

Alle partijen hebben vrijwel meteen aangegeven dat de deadline voor het schrijven van een gedegen plan op basis van het definitieve beleidskader zeer krap was. En dat er nog maar korte tijd over zou blijven om een gedegen plan te schrijven voor de organisatie van het evenement in de daarop volgende vier jaar, na het vaststellen van het definitieve nieuwe Pride beleid (beoogd in oktober 2022). Het risico dat de gunning vertraging zou oplopen en dat er daardoor geen Pride zou plaatsvinden in 2023 was volgens deze partijen aanzienlijk. Dit werd door het college als zeer onwenselijk gezien, en dat is door uw raad onderschreven. Daarom heeft het college in september besloten om de vaststelling van het nieuwe beleid uit te stellen en eerst met de partijen die zich gemeld hadden in gesprek te gaan over een mogelijke samenwerking bij de organisatie van Pride 2023.

De afgelopen maanden hebben er intensieve gesprekken plaatsgevonden tussen partijen die in 2023 de Pride willen organiseren: Queers Amsterdam, een nieuwe organisatie bestaande uit diverse groepen uit de lhbtq+ gemeenschap en Stichting Pride Amsterdam, die het evenement de

afgelopen jaren organiseerde. De Stichting Andreas Cultuurfonds, die zich ook had gemeld voor de organisatie van Pride 2023 en de afgelopen jaren onder de vleugels van SPA een cultureel programma organiseerde, is aan tafel vertegenwoordigd door SPA. De gemeente Amsterdam heeft als ondersteunende en faciliterende partij aan deze gesprekken deelgenomen.

Met deze brief informeert het college u dat er in de gesprekken overeenstemming is bereikt over de organisatie van het evenement, dat in 2023 Queer & Pride Amsterdam zal gaan heten en door deze partijen georganiseerd zal worden. Het college is erg blij met de uitkomst van de gesprekken en hoopt en verwacht dat de inbreng en energie van alle partijen samen het evenement nog diverser en inclusiever zal maken. Voor de gemeente was het belangrijk dat de partijen naast elkaar zouden bouwen aan het evenement, en dat de ruimte voor de één niet ten koste zou gaan van de ander. Dat is met dit akkoord gelukt. Het college wil de partijen dan ook bedanken voor hun inspanningen en ze een groot compliment maken voor de bereidheid om tot een compromis te komen en elkaar de ruimte te geven.

Pride en Diversiteit

Het college vindt het van belang om hier te benoemen dat de lhbtq+ gemeenschap nog te vaak worden geconfronteerd met gebrekkige acceptatie, discriminatie, gevoelens van onveiligheid of zelfs geweld. Hun strijd om gelijke rechten en vrijheden zijn verre van af. Wij als samenleving moeten hen die (ruimte) geven. Met daarin specifiek aandacht voor de queer- en transcommunity. Als stad staan wij achter deze en andere sociale bewegingen die strijden voor rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. Zij spreken zich uit en vragen om aandacht en begrip, benoemen de ongemakkelijke waarheid dat er voor velen van hen te weinig rechten of vrijheden zijn, en ze vechten voor hun plek. De gemeente Amsterdam vindt het van groot belang dat iedereen zichzelf kan zijn en dat waar daarin drempels worden ondervonden, die door ons als samenleving worden weggehaald. Daarom staan wij als gemeente voor een inclusieve Pride.

Start gesprekken tussen QA en SPA

Vanwege het belang van een inclusieve Pride in 2023 heb ik namens het college met de verschillende partijen gesprekken gevoerd. Bij de eerste verkennende gesprekken bleek dat er met name tussen QA en SPA veel verschil van visie over de doelstelling en organisatie van het evenement was. Vanuit QA was er geen vertrouwen vanwege uitingen in de pers door SPA en als gevolg van de persoonlijke bejegening van leden van QA en de lhbtq+ gemeenschap. En andersom was er bij SPA geen vertrouwen over kritische uitspraken door vertegenwoordigers van QA. Daarom heb ik de opdracht gegeven om een proces te starten om gezamenlijke gesprekken en uiteindelijk de beoogde samenwerking te faciliteren.

Na een eerste uitwisseling van voorstellen bleek dat de standpunten nog ver uit elkaar lagen, maar was er bij QA en SPA wel bereidheid om in gesprek te gaan. Het doel was om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn om in 2023 de Pride samen te organiseren, en zo ja, welke afspraken daar dan over moesten worden gemaakt. De gesprekken zijn in vertrouwelijkheid gevoerd, onder begeleiding van een onafhankelijke gespreksleider en een onafhankelijke programma-adviseur.

De gemeente is bij die gesprekken aangeschoven, omdat de kaders op het gebied van subsidie en vergunningverlening van de gemeente moet komen, en omdat de gemeente er groot belang aan

hecht dat dit evenement plaatsvindt, ook in 2023. Uitgangspunt voor de gemeente in die gesprekken was dat iedereen gelijkwaardig aan tafel zat en er voor iedereen ruimte moest zijn om deel te nemen aan de organisatie van de Pride: het programma van de één moest niet ten koste van of in plaats van de ander komen.

De gemeente heeft tijdens de gesprekken ook steeds contact gehad met ACF, dat ermee instemde dat SPA en QA in eerste instantie met elkaar in gesprek zouden gaan, om de relatie en verstandhouding te verbeteren. De belangen van ACF – dat de afgelopen jaren haar activiteiten organiseerde onder de vergunning van SPA, en dat ook in 2023 weer zo wilde doen – zijn in het gesprek ter tafel bewaakt door SPA. ACF is meegenomen in de afspraken die gemaakt zijn, en heeft de overeenkomst tussen de partijen ook mede ondertekend. Ik wil hier mijn waardering uitspreken voor de opstelling van ACF, dat QA en SPA de ruimte heeft gegeven om nader tot elkaar te komen.

Bouwen aan vertrouwen en een programma

In de verschillende sessies is intensief gesproken over het gebrek aan vertrouwen tussen SPA en QA, over waar dat vandaan komt, en over manieren om dat vertrouwen terug te winnen. QA heeft in de gesprekken goed duidelijk kunnen maken waarom de achterban die zij vertegenwoordigen zich niet herkent in (een deel van) het programma van de Pride, welke drempels zij ervaren om zelf iets te organiseren en waarom het zo belangrijk is dat er wel ruimte komt voor een meer diverse en meerstemmige vertegenwoordiging van de queer- en transcommunity. SPA heeft op haar beurt uiteengezet wat er de afgelopen jaren is gedaan om een brede en diverse Pride te organiseren, maar ook waarom de evenementen (vooral, maar niet alleen de botenparade) die in het teken staan van vieren en ontmoeten zo belangrijk zijn voor hun achterban – ook voor hen is het emancipatieproces verre van voltooid. Beide partijen hebben begrip getoond voor elkaars positie en uitgesproken toe te willen werken naar een Pride voor de hele gemeenschap.

Gedurende de gesprekken is ook stilgestaan bij uitlatingen in de media door SPA. In een interview naar aanleiding van de toekenning van de World Pride aan Amsterdam in 2026 is door SPA denigrerend gesproken over QA en ten onrechte een voorschot genomen op de uitkomst van de gunning van het evenement aan SPA. Voor alle partijen aan tafel (QA, SPA en de gemeente Amsterdam) was duidelijk dat daarmee een afspraak over de betrouwbaarheid en de bejegening van elkaar was geschonden. Door SPA is intern een gesprek gevoerd over het gebeurde en zijn er excuses aangeboden. Daarnaast hebben alle partijen afstand genomen van de uitspraken en is afgesproken dat SPA dat publiekelijk zou uitdragen door dit expliciet te laten benoemen in deze raadsbrief. Daarmee was het gelukkig geen beletsel om met elkaar tot een akkoord te komen.

Afspraken over Queer & Pride Amsterdam 2023

Nadat in de eerste gesprekken bleek dat er ruimte was om ook te werken aan een gezamenlijk evenement in 2023, zijn de partijen ook gaan nadenken over de meest geschikte vorm en een verdeling van de taken en verantwoordelijkheden. Doelstelling daarbij was een gebalanceerd programma voor alle bezoekers en een organisatie die voldoende ruimte biedt voor de elementen die belangrijk zijn voor verschillende doelgroepen. SPA, QA en ACF zijn uiteindelijk overeen gekomen dat de beste werkvorm voor het komende jaar is dat de partijen onafhankelijk maar complementair werken aan één en hetzelfde evenement dat in totaal dertien dagen zal duren. De

partijen hebben daarom voorgesteld dat de gemeente komend jaar niet één maar twee parapluvergunningen verstrekt, aan SPA en aan QA, en dat beide partijen ook een eigen verantwoordelijkheid hebben voor hun begroting en onafhankelijk van elkaar subsidie aanvragen. ACF gaat ook in 2023 mee in de vergunningaanvraag en begroting van SPA.

De partijen zullen hun deel van het programma ieder in een “eigen” week organiseren. De eerste Queer & Pride Week, georganiseerd door QA en beginnende op 22 juli met de manifestatie Pride Walk, zal duidelijk in het teken staan van anti-discriminatie en nationale en internationale solidariteit met gemarginaliseerde groepen uit de gemeenschap. Daarnaast worden de variaties aan queer- en transidentiteiten gevierd. De tweede week, georganiseerd door SPA en eindigend met de botenparade op zaterdag 5 augustus en op 6 augustus het slotfeest op de Dam, zal naast aandacht voor emancipatie, cultuur en debat ook ruimte bieden aan viering en ontmoeting.

Het verstrekken van een extra parapluvergunning en het in behandeling nemen van twee subsidieaanvragen betekent dat wordt afgeweken van het beleid. Het college heeft daar – onder voorwaarden – mee ingestemd. De bijdrage van deze partijen, met elk een eigen signatuur en geluid, kan leiden tot een evenement dat nog diverser, toegankelijker en inclusiever is dan de Pride die we kennen en waar we al zo trots op zijn. En ook al werken de partijen niet formeel samen binnen één organisatie, stellen deze afspraken de partijen in staat om te bouwen aan een evenement dat alle doelgroepen uit de Queer & Pride gemeenschap recht doet en verder helpt. In deze overeenkomst ziet het college dat alle partijen invulling willen geven aan een evenement dat ruimte biedt voor iedereen.

Vervolgproces

De partijen hebben de afspraken over de organisatie van het evenement in 2023 vastgelegd in een afsprakenkader, dat bekrachtigd is door de gemeente. De komende weken zullen de partijen verder gaan met het ontwikkelen van hun programma, de subsidieaanvraag en het vergunningentraject. De verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2023 afgerond kan worden, zodat er genoeg tijd overblijft voor een gedegen voorbereiding.

Pridebeleid 2024 en verder

Zoals eerder in deze brief is genoemd, heeft het college besloten om het vaststellen van het nieuwe Pride beleid op te schorten. Dat betekent ook dat de nota van beantwoording naar aanleiding van de inspraak nog niet is afgerond en nog niet naar uw raad is gestuurd. De afgelopen weken is voorrang gegeven aan het proces van samenwerking voor de Pride in 2023.

Nu de basis daarvoor is gelegd, moet worden besloten hoe we het evenement voor de komende jaren willen vormgeven. Zorgvuldigheid staat daarbij voorop, en daarom wil het college hier meer tijd voor nemen. Het college wil met de betrokken partijen bespreken hoe we ook in de toekomst ruimte blijven bieden aan alle geluiden uit de gemeenschap. Wellicht dat dit leidt tot extra aanpassingen in het nieuwe Pride beleid, dat vanzelfsprekend met uw raad zal worden besproken. U wordt hier in het eerste kwartaal van 2023 nader over geïnformeerd. Dan kom ik ook terug op de toezeggingen en openstaande vragen bij de behandeling in de commissie op 8 september jl.

Tot slot

Het college is verheugd dat partijen tot een samenwerking zijn gekomen. Wij kijken uit naar Queer & Pride in 2023. Want dit is voor Amsterdam niet zomaar een evenement. Het staat symbool voor de open en tolerante stad die we willen zijn. We vieren de vrijheid jezelf te kunnen zijn en strijden voor gelijke rechten voor de gehele regenboog community, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de verschillende groepen die nog extra moeten strijden voor vertegenwoordiging, erkenning, emancipatie en veiligheid. Daarom is het belangrijk om goed voor onze Pride te zorgen en te luisteren naar de veranderende inzichten en wensen van deze tijd, en het evenement – waar dat nodig is – verder te verbeteren en door te ontwikkelen. Met het uiteindelijke doel een duurzame toekomst voor Pride en een evenement waarin alle mensen zich thuis voelen, zich herkennen en elkaar ontmoeten.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Touria Meliani

Wethouder Evenementen, Diversiteit